Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV | Reus, Divendres 14 de Septembre de 1900 | Núm. 3.666

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . Ptas. 1
En provincias trimestre. . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de...... **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

ACADEMIA FRŒBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat

Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde 'l primer de Septembre próxim quedarán obertas las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvuls*, *elemental* y *superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvuls*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los eminents pedagogos Fœbel y Lopez Catalan.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professora, Mme. Goujard.—SOLFEIX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnas internas, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, **María Fabra.**

Recordeu als morts

Pera 'l 2 del próxim Novembre

PEDRAS MORTUORIAS

de marbre, varis colors travalladas al burí, mate y relleu, desde **15 pessetas;** dauradas á **meytat de preu**
50 per 100 de rebaixa en las inscripcions.—**De franch** la colocació en lo Cementir.

TALLER DE MARBRES

LLOVERA, 23. VIUDA VILA LLOVERA, 23.

Secció doctrinal

Més de descentralisació

Son tantes lasvegades que l' hem tocada aqueixa tecla de la descentralisació, son en tant gran nombre las variacions que hi hem fet, ja per dirhi alguna cosa més espontáneament y del nostre propi compte, ja ab motiu de declaracions y manifestacions d' hómens ó elements polítichs, que sempre quens decantam a parlarne tenim por de repetirnos y de quens diga lo lector, més ben dotat de memoria: no 'ns ho torneu á contar, que aixó ja ho sabem com lo Pare-nostre.

Peró, en definitiva, lo periódich, com altres cops hem observat, es en rigor un llibre del qual sen fan repetidas adicions, perque ferne un llibre nou de cada dia es un somni ó una impossibilitat. Lo periódich sol venir al mon per defensar una causa en tots los tons y en totas las formas, avuy y demà y demá passat, y, com lo tema es lo mateix sempre, podrá demanérseli varietat d' arguments ó de dialéctica, peró no, en absolut, varietat d' ideas. L' habilitat del periodista consisteix en dir la mateixa cosa en forma tal que al lector li semble nova cada vegada, peró aqueixa habilitat gayre repetida sols la pot tenir un home excepcional á qui cal posar en rango superior al de periodista. Y, com noséltres no hi arribam á aqueixes alturas, no té més remey lo lector que fersen cárrech y tolerarnos per pesats que siam, en gracia á la bona intenció y á l' excelencia de la causa que defensam, excelencia per ell reconeguda.

Parlar de descentralisació es parlar un cop més de lo mateix de que parlam fa vint y tres anys. Lo tema, donchs, apar vell y gastat, y, no obstant, sembla encara nascut d' ahir mateix. La descentralisació vá de mica en mica apoderantse de totas las individualitats y de tots los pobles y passa á esser un sentiment y una aspiració universals, fins á tal punt quels Dulcamaras polítichs han arribat á compendre que 'ls toca ja publicar las excelencias d' aquest bálsam é inscriure lo nom de descentralisació en llurs programes.

A Espanya, com tú, lector, sabs prou bé, se n' ha fet us y abús y fins ha servit á alguls polítichs per ferme am ó enganyoy á d' aplegar nombre considerable de partidaris que 'ls servís per escalar lo poder en lo qual satisfarían llurs ambicions personals. La paraula descentralisació está escrita avuy en las banderas de tots los partits polítichs espanyols, encara que aquets partits, ó 'ls seus hómens provats ab la pedra de toch ó subjectes á examen, demostran constantment que de la descentralisació no més ne coneixen lo nom, que adoptan, y que, posats à descentralisar, farían tots com en Silvela y en Dato, descentralisarían á la mida del seu gust, sempre de real ordre, desconeixent ó menyspreant en absolut lo verdaders fonaments de la descentralisació que no naix de lleys escritas sinó de las mateixas costums y tradicions y evolucions de cada poble. La descentralisació es una cosa que no 's mana fer sinó que 's fa per ella mateixa, no ha d' esser cosa dictada sinó acatada, y los pobles que no la sentan desarrollarse dintre d' ells mateixos, ab tot lo carácter d' una vitalitat poderosa y com un element progressiu de primera forsa, no han nascut per gosarla. Per so cal reconéixer que, com hem observat nosaltres repetidament y ho han fet altras desde distintas publicacions, en lo periódich ó en lo llibre, dintre d' Espanya s' hagut de fer diferencia entre regions y regions perque no totas están en lo cas de sentir y apreciar las ventatjas d' aqueix sistema polítich, ja sía per un motiu ja sía per altre, y aquesta es una veritat tant evident que 'ls mateixos hómens públichs que han tractat de fer concessions en aquest sent las han volgudas fer per *aquellas regions que estigan degudament preparadas*. Ab lo qual se reconeix, encara que indirectament, que l' uniformitat de regiment polítich dintre d' un Estat es una cosa violenta y que cada un dels pobles que componen aqueix Estat tenen dret á administrarse de conformitat ab la séva idiossincrassia y ab las sévas costums y carácter, y també de conformitat ab l' esperit progressiu que en cada un d' ells domina. De manera que 'l prometre la descentralisació d' una manera vaga, no apartant los ulls de l' actual uniformitat política, no fent distinció entre poble y poble; prometre la descentralisació com un remey per curar á tota lley de malalts per més que la malaltía de cada un sía distinta, es estar molt atrassat en lo coneixement dels ideals polítichs que animan avuy als pobles, y lo qui prometa ù oferesca la descentralisació en aquest sentit, ab aqueixa vaguetat, es... un Dato més, que 's pensa que ja es grossa descentralisació permetre à las Diputacions y als Ajuntaments que pugan subastar y arrendar sens haver de demanarne permís al Estat.

Peró avuy no 'ns toca parlar d' Espanya, encara que parlem de descentralisació. Ja queda dit que aqueix sentiment batega avuy en tots los pobles y es, casi podríam dir, l' ideal de l' humanitat, y una manifestació més d' aquest sentiment que ha aparegut á [illegible] carta del duch d' Orleans. Ab aquesta carta l' actual representant del llegitimisme francés sens ha fet, ab paraulas una mica grossas, descentralisador. Llegint los articles de Mr. Maurras ha vist que també era hora de que ell escrigués en sa bandera la paraula descentralisació, y li ha escrita. La manera com ho ha fet cal reconéixer que no 's diferencía gayre de la dels nostres polítichs y la forma es encara menys expressiva que l' usada en varias ocasions pel representant del llegitimisme espanyol, encara quel fons sía idéntich, com no pot deixar d' esserho.

Diu lo duch d' Orleans en la carta que ha escrit al articulista del *Soleil*: «La descentralisació es l' economía, es la llibertat. Es lo mellor contrapés, com la més sólida defensa de l' actitut.» Es difícil, lector, treure punta á aqueixos mots, peró ja t' ho hem dit, fa sa protessió de fé descentralisadora ab paraulas infladas. De totas maneras reconeix lo duch que de la descentralisació «depenja lo porvenir y la salut de la Fransa.

Peró aném ara á lo que 'n podríam dir las declaracions personals sobre la descentralisació. Diu lo duch: «Cap poder débil pot descentralisar.» La frase es curta, peró 'l sentit es gran; es una declaració que no té preu. Tenim, quan menys, ab aqueixas paraulas quel pretendent á la desapareguda corona de la Fransa pensa que es un poder lo que ha de descentralisar. No oblides, lector, quínas son las teorías nostras sobre descentralisació. Donchs, efectivament, cap poder débil pot descentralisar; se necessita, per ferho, com avans hem dit, una vitalitat y energía en los pobles que no tots las posseheixen y per so dihem que no tots son aptes per esser descentralisats. Lo reconeixement d' aqueix poder destinat á transformar la vida política del mon es un acte de verdadera sabiduría. Sols quel duch d' Orleans aqueix poder no 'l reconeix en lo poble, sinó—mira, lector quin desengany!—en ell mateix. La fórmula de dirho no pot esser ni més expressiva, ni més neta, ni més clara, ni més crúa. «Apoyat en l' exércit nacional, constituhint JO MATEIX UN PODER CENTRAL enérgich y fort, perque es tradicional; JO SOL estich en disposició de tornar la vida propia *á las ciutats y als camps* y d' arrancar la Fransa á la pressió administrativa que l' ofega.»

Ja veus, lector, que la parrafada no té desperdici. Es lo poder central, lo JO MATEIX, qui dona la descentralisació. No son las evolucions y l' esperit progressiu dels pobles, no son las fortas y arreladas aspiracions particularistas de cada un d' ells que han anat creixent en virtut del aument y progressió de llur vitalitat que gradualment los ha tornat la conciencia nacional; es ell, lo Rey, lo *poder central enérgich y fort* lo qui descentralisa. Y descentralisa no ab medis naturals y nascuts espontáneament de la vida de cada poble, sinó apoyat en l' exércit, aixó es valentse d' un artifici ruinós, d' un instrument de que s' han valgut tots los poders per centralisar y ofegar *la vida propia de las ciutats y dels camps*, que no es precisament la vida dels pobles, perque no entenem que vulga dir lo duch d' Orleans ab aqueixa paraula que 'l Rey abdica del seu poder de produhir blat ó de filar y teixir en benefici dels camps y de las ciutats, perque en aquest cas la carta del duch resultaría en extrém ridícula.

En aras de la justicia devém dir que després d' aqueixas paraulas tant absolutas vé una atenuació que diu que «la descentralisació depenja *en part* del poder», sens afegir de qué depenja l' altra part, en lo supósit llógich de que n' hi há un altra. Copiém: «... del poder real y del sentiment que l' anima—també fa de mal dir qué vol dir aixó—aixís com de la direcció que 'l Rey pot imprimir...» Sempre hem de tornar al Rey. No 's pot dir que aquesta sía l' altra part de que depenja la descentralisació, tota vegada que es la mateixa, lo poder real. A la fi conclou lo duch d' Orleans que «*aixó* es *també* un problema d' organisació política y... geográfica.» Ni es problema ni enteném com ho pot esser d' organisació geográfica. Precisament una de las cosas de que tractém es de no alterar la geografía sino de respectarla. Ab aixó malament pot esser problema d' organisació geográfica que haja de sotmetres á estudi, com preté 'l duch d' Orleans.

Lo qual, per trist que sía 'l dirho, s' ha posat á igual nivell qu' en Dato, qui al menys no gasta las frases pomposas del fill del comte de París. Veritat es que no es pretendent á cap corona ni li cal, per consegüent, habillarse ab la púrpura del *poder que es enérgich y fort perque es tradicional*. Lo duch es lo qui ha descendit, no 'l nostre ministre. Los descentralisadors francesos, pochs ó molts que sían, han de quedar menos satisfets que nosaltres de las declaracions del seu llegitimisme. Lo nostre no ha demostrat may compéndrelas gayre las aspiracions nacionalistas, peró de totun estat tradicional en regional que figura com la base de las actuals reivindicacions. Veritat es que aquí l' esperit de descentralisació es més antich y més vigorós que á Fransa, havent passat, vulgan ó no vulgan los de Madrid, á esser lo primer y principal problema polítich d' Espanya. Quan a Fransa estarán en aixó tant avansats com nosaltres, potser lo duch d'Orleans se veurá obligat á precisar més sas declaracions, y alashoras, si som vius, veurém quins avansaments ha fet en aquest estudi, si es encara 'l poder central, enérgich y fort, lo qui ha de donar la descentralisació; si ha d' esser aquesta una concessió, com los polítichs volen, ó 'l reconeixement d' un estat real, com volém nosaltres. Ara com ara al duch d' Orleans li hem de donar suspens en aquest examen. Y aixó que s' examina pel Setembre.

G. P.

La qüestió Xina

Una petita columna formada per contingents de totas las potencias ha desfilat á Pekín per devant del palau imperial, realisant ab aquest acte una demostració pública y ostensible del poder internacional; al mateix temps, las diferents nacions s' han assignat dintre de la ciutat sagrada, sonas fiscals que ocupan com cosa propia per dret de conquista y fins se ponderan las riquesas que existeixen dintre de cada una d' aquestas sonas.

Es clar que tot aixó no passa del carácter de fórmula ó ceremonia ab que 's realsa la importancia de la ocupació militar, donchs com avans ó després la ciutat de Pekin tornará á ser patrimoni efectiu del Emperador, los aliats abandonarán sas sonas fiscals ab totas las riquesas que tancan, y que á més d' un internacional estará posant las dents llargas fentli pensar en las delicias del «botín» que antiguament oferia als Exércits qualsevol empresa conquistadora.

Li-Hung-Chang ha presentat ja sos poders com plenipotenciari pera las negociacions de pau en nom del Soberá del Celest Imperi; alguna potencia entent que seria molt convenient designar un só plenipotenciari pera representar á totas las nacions extranjeras que en lo conflicte intervenen, y ja s' ha significat lo nom de Mr. Robert Hart, súbdit inglés y director de Comunicacions en l' imperi xino. Aquest candidat no será aceptat per algunas potencias; Alemania, per exemple, preferirá al general Waldersee, que aviat arriba á Xina; altras serán partidarias de que cada nació aporti son plenipotenciari; l' assumpto es que sempre hi hauria controversias y desacorts.

La familia imperial, en tant, se proposa prolongar sa ausencia de Pekin tot lo temps que duri la ocupació del Exércit aliat; lo fill del Cel no pot descendir á confondre sa divinitat ab los *diables extranjers* y deu estar irritadíssim per la profanació de que ha sigut objecte la ciutat sagrada.

Las diferencias que existían entre algunas nacions en lo modo d' apreciar la proposició de Russia, se creu que tendeixen á conciliarse; la fórmula sembla que será la evacuació de Pekin per la major part del Exércit aliat, quedant un petit destacament de cada potencia com representació del poder internacional.

Fa falta que totas aquestas qüestions previas se vagin resolvent pera arribar d' una vegada á la principal en que estriba verdaderament la solució del conflicte.

CRONICA

Anavam á contestar avuy dos sueltos no massa ben intencionats dels colegas *La Opinión* de Tarragona y del *Ciero* barceloní, referint al meeting de Cambrils; quant, la circunstancia d' haver estat ahir á Cambrils, feu que hagim suspés tal contestació, esperant que un amich catalanista habitant de dita vila, cumplint lo promés, ho fará en la edició próxima.

Vingan, donchs, los companys cambrilenchs á esplicar las impresions de sos convehins respecte l' assumpto de que 's tracta.

—

A concecuencia d' haverse enfonsat las parets d' una cisterna que s' estava construhint en lo convent de Sant Joan Baptista, mes conegut per La Providencia, pereixé mort l' obrer Ferrán Solá, quedant gravement ferit altre anomenat Francesch Serra. Aquest ingressá al Hospital á las sis de la tarde, pochs moments després d' ocorreguda la desgracia.

Personat lo Jutjat al lloch del succés ordená l' aixecament del cadáver y conducció al dipósit.

Deplorém la desgracia.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de consums per diferents especies puja á la cantitat de 1724'91 pessetas.

—

Aquesta tarde celebrará de segona convocatoria la sessió l' Excm. Ajuntament.

—

Com aclaració al núm. 3 del art. 198 de la lley del Timbre, que graba ab lo sello móvil especial de deu céntims, lo nombrament de cualsevol cárrech que 's fassi en tota mena de societats que tinguin un fí utilitari ó de recreo, sia ó no retribubit, s' ha dictat una Real ordre, declarant exemptas del pago del impost del Timbre, los títuls de socis de las Cambras oficials agrícolas.

Se declara texativament ademés en la citada disposició, que sols los nombraments pera 'l desempenyo de cárrechs dintre de la Associació, están subjectes al pago del import.

Y que no poden conceptuarse tals los nombraments de senzills socis, y sols sí 'ls que desempenyin cárrechs d' administració.

—

S' han reanudat las tascas del vermar en algunas fincas de varis propietaris de Tortosa. Los culliters se queixan del mal estat del rahím en algunas partidas á consecuencia de la falta de pluja durant l' istiu y dels efectes d' algunas malaltías que perjudican molt la producció vinícola d' aquella comarca.

—

Desde 'l dia primer d' Octubre próxim no s' admeterán los sellos de pesseta més que pera completar las tassas dels telégramas que importin dos ó més pessetas, donchs será precís que á cada despaig s' acompanyi la cuartilla impresa corresponent, hont están estampats los sellos, segons disposició de la Direcció general de Telégrafos, perque en las oficinas quedarán suprimidas las que s' han usat fins ara.

—

En atenció als importants serveys prestats durant la repatriació per la Comissió provincial de la «Creu roja», de Tarragona, ha sigut premiada sa bandera ab la medalla d' or.

—

Lo Colegi d' Advocats de San Sebastián, després de detinguda discussió, ha rebutjat, per 17 vots contra 12, la proposició del Colegi de Barcelona, relativa al establiment dels idiomas regionals en los judicis oral y per jurats.

¡Quina vergonya!

—

Diu un colega de Barcelona, que s' han presentat en aquella capital cassos de tifus, shont n' hi ha verdaders focos.

—

Ans d' ahir, al mitj-día, foren posats en llibertat los joves de Catllar y Secuita que foren presos á Tarragona per sospitas d' haver prés part en lo crim de la primera de ditas localitats.

Segons noticias, s' ha justificat plenament sa ignocencia, lo que celebrém moltíssim.

—

Convé sulfatar las estacas de cep un poch prematurament, de modo que tinguin temps de secarse avans de plantarlas. Si 's posa la estaca en la terra al sortir de la bota, la solució van en part á terra avans d' haver tingut temps d' impregnar suficientment la fusta.

Un procediment últimament recomenat consisteix en passar las estacas per una lletada de cals després d' haver absorbit lo sulfat de coure. D' aquesta manera se forma, sobre tot en la superficie, un caldo bordelés que s' incrusta y preserva més encara de la podridura. Igual procediment s' ha indicat pera tractar las cercas de canya empleadas per los jardiners, aixís com pera preservar los blats del carbó.

—

Se tracta d' establir á Italia los vagons «aljibes» pera 'l transport dels vins destinats á Fransa, al objecte d' aminorar los gastos d' embalatjes y canducció, y que d' aquesta manera puguin trobar dits caldos un preu que 'ls dongui ventatja sobre 'ls espanyols en los centres consumidors de la vehina República.

—

Acabada per la Comissió liquidadora del primer batalló Expedicionari del regiment Infantería d' Almansa, núm. 18, de guarnició á Tarragona, la formació de tots los ajustos definitius d' alcansos corresponents als individuos que perteneixeren á Cuba á dita unitat, se fa saber per lo present anunci als interessats y llegítims hereus dels morts, á fi de que per los que ja no ho haguessin fet, se promoguin instancias en solicitut de sos respectius crédits, expressant en ellas la localitat y conducte per hont desitgin percibirlos; entenentse exclosos tots aquélls que s' haguessin acullit als beneficis de las cinch pessetas per mes de campanya, conforme determina l' article segon del Real decret de 16 de Mars del any anterior.

Secció oficial

Registre civil

del dia 13 de Septembre de 1900

Naixements

Josepha Magriñá Cros, de Blay y Dolors.

Matrimonis

Modest Lopez, ab Antonia Fernandez.—Joseph Gebellí, ab Carme Cavallé.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—La Exaltació de la Santa Creu.
Sant de demá.—Sant Nicomedes.

Remitit

Sr. Director de Lo SOMATENT:

Agrahiré de sa amabilitat tinga bé insertar en lo periódich de sa digna direcció lo comunicat que té 'l gust d' enviarli S. A. y S. S. que S. M. B.—*A. de A.*

Ab motiu d' haverse declarat en las primeras horas de la nit del dia 10 del actual un incendi en una casa de camp de ma propietat enclavada en aqueix terme municipal, he tingut una vegada més ocasió d' apreciar lo zel y la rapidés ab que aqueixas dignas Autoritats acudeixen sempre que tals cassos ocorren á prestar son valiós aussili.

En efecte segons relació dels pagesos apenas se tingué coneixement del succés y del lloch, ab lo temps absolutament precís pera fer los preparatius del cas y salvar la distancia, se trasladaren al lloch del succés lo senyor Alcalde en companyía de varis senyors regidors, l' Inspector senyor Grifoll ab varis guardias municipals, varias parellas de guardas de camp ab son respectiu cabo senyor Torrents, tots los quals eficasment secundats per los valerosos esforsos dels habitants de las casas de camp surcunvehinas que en gran número acudiren, pogueren, tots á una y no sens llarga lluyta tallar los passos

del incendi apagantlo al fi, gracias també a'ls acertats serveys dels que dirigían la bomba de contra incendis del Municipi que com per encant arribá al poch rato d' iniciat lo foch, salvant d' inevitable pérdua lo mobiatje, y 'ls fruyts del atribulat pagés y l' edifici dels majors perjudicis que indubtablement hauría sufert.

Per tant y rendint gustíssim fidel tribut á la justicia y á la gratitut, á las esmentadas Autoritats, al senyor Inspector y Cabo de guardas rurals, com axí mateix á tots sos diligents subordinats, als honrats y caritatius vehins del expressat Mas á varis amichs que allí acudiren desinteressadament y de quals noms no faig menció especial pera no incorrer en involuntarias omissions; y en fi á tots quants directa ó indirectament contribuhiren á la extinció del incendi dono mas més sinceras y expressivas gracias oferint á tots lo testimoni de mon més profon agrahiment.

Me resta sols manifestar que fent cás omís del major ó menor dany sufert, me considero per molt afortunat per que en los travalls fets pera sofocar lo foch no tingué que lamentarse la més lleugera contusió, sent axí, donchs me consta, que alguns moguts d' un ardor digne de tot encomi, de tal modo y en tals sitis prestaren sos serveys que era mot de temer algun incident personal pero sense comparació possible á quants danys materials poguessin haver sobrevingut.

Mas de Milá (Viñols) 13 Septembre de 1900.—*Artur de Alba.*

Anuncis particulars

La veu de la veritat

Desde més de quinze anys los medicaments COSTANZI son los únichs que curan qualsevol malaltía venérea ó sifilítica.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

EN VENTA

En la propietat de D. Jordi Pellisé situada á un kilómetre d' aquesta ciutat, llindant ab la carretera de Salou, hi ha varis trossos de terra, de cabuda un jornal aproximadament, pera vendre.

Pera informes dirigirse al mateix amo ó á D. Bonaventura Carpa, Farmacia, Reus.

INTERESSANT

Tots los amos de tallers de Ferreria d' obra negra de la ciutat de Reus, á sa clientela y al públich en general, los hi participan lo següent:

Desde 'l dia primer d' octubre próxim, fins al 31 de Mars de 1901 en los diumenges y demés dias festius entre setmana, tindrán sos tallers oberts pera poguer ferrar desde las set del matí fins á las dotze del mitjdia, y desde 'l dia primer d' Abril al 30 de Septembre s' obrirán á las sis del matí fins á las onze que es la hora de deixar la tasca los dependents.

Las setmanas en que hi hagi dos festas ó més seguidas, en la segona no 's ferrará.

Tampoch s' encendrá la fuganya pera fer cap travall en ella excepció de tenir que calentar alguna ferradura pera ferla venir ó ferrar á foch.

Axí successivament anirán regint tots los anys veniders.

Acordat á Reus lo dia 29 d' Agost de 1900. LA JUNTA.

Cursos rápits y complerts

de Teneduría de Llibres, Reforma de Lletra, Cálcul Mercantil, Práctichs de Comptabilitat, Correspondencia y Ortografía.

Nolla 1, primer.—Reus.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde 'l primer de Septembre quedan obertas en dit colegi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Clases especials de 8 á 9 del matí y de 12 á una de la tarde.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

—Y—

Escola de Comers

DEL

INSTITUT DE REUS

Director esperitual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUELL

Están obertas las matrículas pera la segona ensenyansa, Teneduría de Llibres, Francés, Inglés, Italiá, Carreras Mercantils de Perit y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nostra Escola de Comers es la única d' aquesta provincia, que per l' Excm. senyor Ministre d' Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comers de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s' admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigirse á la Secretaría del Colegi.

Lo Director,
JOSEPH OLLÉ.

Colegi de la Inmaculada Concepció

pera senyoretas

á cárrech de D.ª Antonia Martorell de Falcó

Aquest acreditat colegi inaugura lo 15 de Septembre las classes de Piano, Dibuix, Pintura y Escultura y Francés. Ademés de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurá un curs de *Lencería* pera las senyoretas que desitgin apendre la confecció de roba blanca.

Totas las assignaturas se donarán per Professors competents.

S' admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

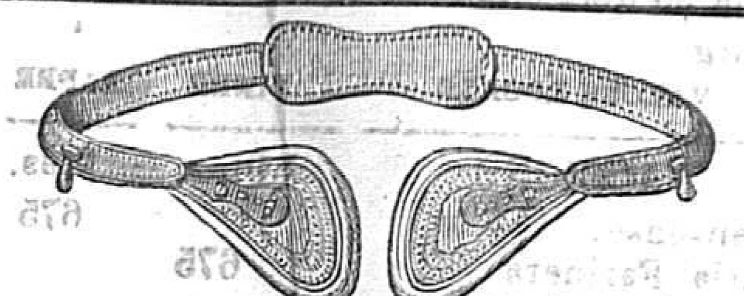

IMPORTANTÍSSIM
als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per axó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entussiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en bragueréts de cautchuc pera la complerta y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omopláctichs pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.-REUS

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph María Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del proxim Setembre s' obrirá la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantloshi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

Telégramas

Madrid 13.

Conservadors molt significats asseguran que 'ls senyors Silvela y Dato están penedits d' haver ofert al senyor Villaverde la presidencia del Congrés y desitjarian ab objecte d' evitar un conflicte que las Corts se reunissin com continuació de la primera llegislatura.

Pero succeeix que l' actual president senyor Pidal vol que hi hagi segona llegislatura perque vingi una votació á son favor á robustir la seva autoritat ab un vot de confiansa, y com que si s' obra nova llegislatura deurá atendres l' oferiment fet al senyor Villaverde, per axó tem lo Govern que pot presentarse un conflicte.

—Lo senyor Silvela ha dit que 'l viatge dels Reys per Andalusía, si per cas se verifica, será per la tardor, ja que á la primavera vinenta estarán las Corts obertas.

Ha insistit en que per ara no hi ha res referent á la boda de la Princesa de Asturias, dient que ell, referent á n' axó, no ha dit res á la Reyna, y que en lo círcol de la familia Real, tampoch se 'n parla.

També ha dit que al vinent Consell s' ocupará del restabliment de las garantías.

A la llegislatura que vé,—ha dit,—no hi haurá discurs de la Corona.

Ha dit que la crisis industrial de Catalunya es deguda als alts preus del corbó y del cotó, y que 'l Govern no hi pot fer res.

Finalment, ha negat que 'l duch de Tetuan hagués parlat de política ab la Reyna.

—La «Gaceta» publica los decrets relatius á una extensa combinació de magistrats.

Entre altres hi figuran los decrets trasladant á l' Audiencia de Lugo á don Emili Colmenares, magistrat de la de Tarragona, y nombrat magistrat de Soria al Jutge del districte de la Universitat de Barcelona, don Manel Reñaga.

Paris 13.

Viena.—Comunican de Sant Petersburg, que d' aquí deu dias sortirán de Odessa cap á Xina 8,500 russos ab material de guerra.

—Telegrafian de Tien-Tsin, ab fetxa del 8, que ha sortit una expedició internacional, contra las ciutats de Xang-Gai-Sien, y Tul-Ye, ahont la presencia de numerosas forsas boxers constitueixen un perill pera Tien-Tsin.

—Un telegrama de Lekou, fetxat lo dia 10, diu que l' expedició internacional de Paotingfu, que va sortir lo dia 8, del mes que som, ha recorregut 15 millas sense trobarhi cap resistencia.

—Un foch horrorós ha destruhit las tres quartas parts del poble de París (Canadá).

—«Llorens Marquez».—M. Krüger y molts funcionaris del Transvaal se troban actualment á casa del cónsul M. Potte.

S' assegura que s' embarcarán lo dia 24 ab rumbo á Europa á bordo del vapor alemany «Herzog».

Se diu que Inglaterra en previsió d' axó ha donat ordre de vigilar, pera evitar la fugida den Krüger.

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS ✣ FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

CENTRO DE TRADUCCIONS

Y

Escola de Teneduría, Francés, Inglés y demés estudis de Comers

DIRIGIDA PER

D. ZACARÍAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comers de Barcelona

MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d' aquesta ciutat ab titol ó qual director perteneixi á la carrera y ab dedicació exclusiva á la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pessetas mensuals

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	73·60	Cubas del 86	87·37
Colonial	‹	Cubas del 90	72·75
Orenses	23'80	Amortisable	93·10
Norts	53'55	Ob. 5 p$\frac{0}{0}$ Almansa	99'75
Alicants	79 85	Id. 3 p$\frac{0}{0}$ Fransas	52·25
Filipinas	‹		

PARIS		MADRID	
Exterior	73'05	Interior	73'55

GIROS

París	30'50	Londres	32'85

Se reben órdres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paíssos.

—

J. Marsans Rof

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	73'60	Aduanas	‹
Amortisable 5 0[0	92·75	Norts	53'55
Colonial	117·25	Alicants	79·80
Cubas 1886	87'37	Orenses	23 80
Cubas 1890	72·75	Obs. 6 Fransas	95 50
Filipinas	‹	Id. 3 0[0 id.	52·25
Exterior París	73'	Id. Almansa 3 010	‹

GIROS

París	30'50	Londres	32'83

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al contat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Co. legi de Corredors de Comers de la palssa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.	‹	32'29	‹
» 8 dias vista	‹	‹	‹
» vista	32'60	‹	32'75
París 8 dias vista	‹	‹	‹
» vista	‹	29'80	‹
Marsella 90 dias fetxa	‹	‹	‹
Hamburg	‹	‹	‹

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		675	
Industrial Farinera	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700		
Manufacturera de Algodón		150	
C.ª Reusense de Tranvías	25		
C.ª Reusense de Tranvías privilegiadas 5 per 100	300	350	

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde'l 3 de Setembre 1900

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 5'45, 9·00.—Tarde: 12·35. 2·32, 3·56, 5'20 y 6'44.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 7'21 y 10'49.—Tarde: 1'45, 3'15, 4'39 y 6'03.—Nit: 7·25.

Reus 26 d' Agost de 1900.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 'l tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elías.—Duas pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpresió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta imprempta.

AVÍS

La Camisería de JOSEPH MARTORELL, s' ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbatería, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys.

Especialitat en la mida

MIRACULOSOS ❖ CONFITS

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

A. SALVATI COSTANZI

Carrer Diputació, 435. Barcelona

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia mès creixent que mereixen del publich de totas nacions los Remeys **Costanzi**, que han curat mils de malalts de **venéreo** y **sifilis** encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera 'ls *estrenyiments uretrals*, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas *candelillas*. En dos ó tres dias será radicalment curada la *purgació* recent y en cinch ó sis dias la *crónica* y gota militar. Inmillorable pera las *úlceras* y *fluix blanch* de las *donas*, *arenillas* y *catarros* de la *vejiga*, *escozores uretrales*, *calculs*, *retencions d' orina* y demés *infeccions genito urinarias* y especialment la *sifilis* encarque sia hereditaria. Pera la curació de la *sifilis*, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté *Ioduro de Potasio* ni cap *sustancia Mercurial*. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la alut, ja que com es sabut causan malaltías no molt fácils de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrèdols se 'ls hi admet le pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. *Carrer Diputació, 435, Barcelona.*—Preu de la **Injecció Costanzi**, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de **D. Anton Serra**, Arrabal de Santa Anna, *80*, en la del **Dr. Carpa** y en la Droguería de **D. Francisco Freixa** Plassa de Prim, 1.

× Sífilis ×

Curacio absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en le

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Pera més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al administrador Sr. Rumiá.

LA GRESHAM

COMPANYÍA INGLESA DE

SEGURS SOBRE LA VIDA

Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDAD A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats. Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipódit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía pera sos assegurats á Espanya.—Oficins pera Catalunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.—A Reus dirigirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

ALTAS Y BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

LA PALATINE

Companyia inglesa de

Segurs contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: **34.000.000** *de pessetas*

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acera de la Ronda de la Universitat,—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.